

AQUA NEDERLAND

JAARVERSLAG 2004

**Aqua Nederland
Postbus 190
2700 AD ZOETERMEER**

**Tel. : 079 - 353 12 03
Fax : 079 - 353 13 65
E-mail : aquaned@fme.nl
www.aquanederland.nl**

Boerhaavelaan 40

**Postbus 190, 2700 AD Zoetermeer
Telefoon (079) 353 12 03
Telefax (079) 353 13 65
E-mail: aquaned@fme.nl
www.aquanederland.nl**

VAN DE VOORZITTER

INLEIDING

In het afgelopen jaar is de bedrijvigheid in de branche in bescheiden mate toegenomen en hebben de bedrijven ook door aanpassing in kosten en ontwikkeling resultaat kunnen boeken. Dat de Nederlandse kennis en producten ook in een toenemende internationale belangstelling staan, bleek uit het aantal bezoekers aan de Aquatech die opnieuw in Amsterdam werd georganiseerd in 2004. Nog nooit was de belangstelling uit het buitenland zo groot.

Wel zien wij dat de internationalisatie van de branche onverminderd doorgaat en veel van de leden van onze vereniging behoren toe aan grotere internationale concerns. Voor de Nederlandse bedrijven betekent dit dat de competitie meer en meer internationaal wordt en dat ook uitstekende producten uit het buitenland beschikbaar komen voor de Nederlandse markt. Service, lokale dienstverlening en kennis van zaken zijn dan van belang om als Nederlands bedrijf of Nederlandse vestiging actief te blijven en te groeien.

Met de internationale ontwikkeling wordt ook een hoge druk gelegd op innovatie. Willen wij als branche competitief blijven, dan zullen we nieuwe producten en kennis moeten ontwikkelen. Gelukkig is dit ook ingezien door het Ministerie van Economische Zaken en wordt er thans hard gewerkt aan een innovatieplan voor de watersector. De belangrijkste belemmeringen bij de totstandkoming van een dergelijk plan, zijn de uiterst bescheiden R&D-inspanningen die door de branche worden geleverd en de gebrekkige samenwerking tussen de bedrijven (incl. instituten). Hopelijk wordt dit middels initiatieven zoals Wetsus verbeterd en kunnen er in Nederland baanbrekende technologieën en producten worden ontwikkeld.

In de loop van 2005 worden de conclusies en een plan van aanpak voor het initiatief van het Ministerie verwacht.

Voor het komende jaar wordt toch wel verwacht dat er geïnvesteerd gaat worden en dat ook in iets toenemende mate waterbehandeling zal worden aangekocht. Vooral in de afvalwatersector zien we dat bedrijven steeds meer naar maatoplossingen zoeken en grondstoffen of producten willen terugwinnen uit het afvalwater. Dergelijke trajecten zouden koren op de molen van de toeleveranciers en kennisbedrijven moeten zijn.

Veranderende eisen in de afvalwatersector (Kaderrichtlijn Water) geven die kansen ook een extra stimulans.

DE VERENIGING AQUA NEDERLAND

Het verenigingsjaar werd weer gekenmerkt door een verscheidenheid aan activiteiten. De hoogtepunten waren:

- Water Quality Europe 2004
- Ontvangst van een delegatie uit Iran tijdens de Aquatech 2004.

Ook zijn diverse bedrijfsbezoeken gebracht. Een aantal van de bedrijfsbezoeken is echter in samenwerking met andere organisatie gedaan en dat is goed bevallen. Vertegenwoordigers van andere organisaties (VLM, NCC etc.) en daarbij andere bedrijven, geven een extra dimensie aan deze activiteiten. We zijn dan ook voornemens dergelijke contacten verder uit te bouwen.

VOORUITBLIK 2005

Voor 2005, een lustrumjaar voor Aqua Nederland, blijven de bedrijfs- of project-bezoeken nadrukkelijk op de agenda staan. Ook zal Aqua Nederland wederom meewerken aan de nieuwe editie van het symposium Water Quality Europe dat op 15 november 2005 plaatsvindt.

Het bestuur hoopt ook van harte dat u aan deze activiteiten zult deelnemen en wijst u in het bijzonder op de ledenvergadering met lustrumviering op 26 mei 2005.

Bert Welkers

VAN HET AQUA NEDERLAND SECRETARIAAT

NIEUWJAARSBIJEENKOMST

Het verenigingsjaar ging van start met een zeer geanimeerde nieuwjaarsreceptie op **15 januari 2004** in wijnkelder De Witte Os in Zeist.

De voorzitter van Aqua Nederland, Bert Welkers, heeft tijdens deze bijeenkomst de Aqua Nederland-award uitgereikt aan die persoon of werkgroep die zich op uitzonderlijke wijze heeft ingezet voor de vereniging in het afgelopen jaar. Frans Durieux heeft namens de Werkgroep Hergebruik Water de award in ontvangst genomen.

LEDENVERGADERING

In het verenigingsjaar heeft één ledenvergadering plaatsgevonden, namelijk op donderdag **3 juni 2004** in het Nederlands Watermuseum te Arnhem.

In de vergadering is een drietal bestuursleden herbenoemd, te weten Henk van Dongen, Martin Thomasson en Andries van der Vegt. Deze herbenoeming geldt voor een periode van 3 jaar.

Tijdens de algemene ledenvergadering is onder andere het vervolg van het Aqua Nederland-beleidsplan over 2003 – 2006 besproken en is de Werkgroep Normen voor apparatenbouwers geïntroduceerd.

Ook is er een lustrumcommissie in het leven geroepen in verband met het 15-jarige bestaan van Aqua Nederland in 2005. Deze commissie bestaat uit: Joost Timmerman (Krohne Nederland B.V.), Cees van der Klooster (Ashland Nederland B.V., Drew Industrial Division), Rob Braams (Lubron Waterbehandeling B.V.), Eddy Hilbrink (Pro Water B.V.) en Trudi van Spankeren (Aqua Nederland).

De nieuw aangestelde Kascommissie van Aqua Nederland bestaat uit:

- Cees van der Klooster (Ashland Nederland B.V., Drew Industrial Division)
- Peter van 't Sant (Alldos B.V.).

Reservelid is Joost Timmerman (Krohne Nederland B.V.).

'AQUA NEDERLAND IN BEDRIJF' BIJEENKOMSTEN

Voorheen heetten deze bijeenkomsten de 'onderweg naar huis' bijeenkomsten, maar omdat de Werkgroep PR en het bestuur van mening waren dat deze benaming de lading niet meer dekte, is gezocht naar een nieuwe naam. Dat is geworden de 'Aqua Nederland in bedrijf' bijeenkomsten.

NALCO EUROPE B.V.

Op dinsdag **30 maart 2004** was er een 'Aqua Nederland in bedrijf' bijeenkomst bij Nalco Europe B.V. te Oegstgeest. De bijeenkomst begon met enkele interessante presentaties over Nalco. Vervolgens werden de laboratoria bezocht. Zij geven op uitstekende wijze de activiteiten van Nalco weer. De begeleiders verzorgden een rondleiding. Deze bijeenkomst werd door een 30-tal deelnemers bezocht en werd zoals te doen gebruikelijk afgesloten met een hapje en een drankje.

NEDERLANDS WATERMUSEUM

Aansluitend op de algemene ledenvergadering vond op donderdag **3 juni 2004** een 'Aqua Nederland in bedrijf' bijeenkomst plaats in het Nederlands Watermuseum te Arnhem. Nog voor de officiële opening op 7 juni 2004, was Aqua Nederland te gast in het Watermuseum. Als eerste werd de promotiefilm Nederland-Waterland bekeken en vervolgens het museum zelf. Het museum biedt allerlei interessante attracties op watergebied. Met zo'n 30-tal deelnemers werd deze bijeenkomst afgesloten met een borrel.

MAESLANTKERING

Op dinsdag **14 september 2004** organiseerden VLM en Aqua Nederland een gezamenlijke activiteit onder de naam "VLM en Aqua Nederland in bedrijf" bijeenkomst. De bijeenkomst werd mede georganiseerd door Croon TBI. Er werd een bezoek gebracht aan de Maeslantkering. Eerst werd de werking van de kering uitgelegd en werd de overzichtstentoonstelling bezocht. Vervolgens werd de kering zelf bekeken. Deze bijeenkomst is door een 25-tal deelnemers bezocht en werd afgesloten met een hapje en een drankje.

WATER QUALITY EUROPE 2004

Water Quality Europe: wederom hét ontmoetingsplatform voor industriewater

Het zeer succesvolle congres Water Quality Europe 2004 (7e editie) vond plaats op **10 november 2004** in Figi te Zeist. De titel van het congres was "Water wordt duurste utility?". Centraal in de voordrachten en discussie stond het innovatief ondernemerschap in de waterwereld.

Dit congres is wederom georganiseerd door Aqua Business Communications in nauwe samenwerking met Aqua Nederland en VEMW en diverse andere brancheorganisaties. Een hand-out is in december 2004 verzonden aan de leden van Aqua Nederland.

Met 135 aanmeldingen voor het congres, een boeiend programma met praktijkverhalen door managers, een pakkende voordracht van dinerspreker Jan Bennink van Numico en 20 bedrijven die zich promotioneel presenteerden, heeft Water Quality Europe wederom zijn naam waargemaakt als hét ontmoetingsplatform voor industriewatertechnologie en industriewatermanagement.

De samenwerking met VEMW, de Vereniging voor Energie, Milieu en Water: de grote watergebruikers, heeft dit jaar verder gestalte gekregen en door deze samenwerking heeft een stijgend aantal watergebruikers aan het congres deelgenomen.

Voor Aqua Nederland-leden waren er wederom sterk gereduceerde tarieven voor deelname aan het congres en het inzetten van de diverse promotiemogelijkheden.

Vorbereidingen van Water Quality Europe 2005 van start

De editie 2004 is geëvalueerd en de plannen voor 2005 zijn alweer in de maak.

Het programma wordt wederom zodanig opgezet dat met name de watergebruikers (de Aqua Nederland-leden en bestaande/toekomstige klanten) interesse hebben en houden om aan Water Quality Europe deel te nemen.

AQUATECH 2004 EN INTERNATIONAL AQUATECH INNOVATION AWARD

Ontbijtdebat tijdens Aquatech

De Aquatech 2004 vond plaats van **28 september tot en met 1 oktober 2004** in de RAI te Amsterdam. Aqua Nederland had dit jaar geen stand op de Aquatech, maar presenteerde zich op een andere wijze, namelijk via een ontbijtdebat op woensdag **29 september 2004** in samenwerking met Het Industriepodium, VLM en NCC. Het thema van dit ontbijtdebat was hergebruik van water. Na het ontbijtdebat volgde een industriebriefing en werden looproutes langs de Aqua Nederland-leden op de Aquatech uitgedeeld. Ook was er een Aqua Nederland-informatietafel bij de ingang van de zaal, voorzien van een A3-poster met de logo's van de Aqua Nederland-leden. Teneinde de herkenbaarheid van de Aqua Nederland-leden op de beurs te vergroten, kregen alle leden een plexiglasbakje met Aqua Nederland-logo en Aqua Nederland-informatie op de balie van hun eigen stand.

Minisymposium tijdens Aquatech

Verder verzorgde Aqua Nederland een minisymposium op woensdag **29 september 2004** in samenwerking met NWP (Netherlands Water Partnership) in verband met het bezoek van een delegatie van zo'n 35 Iraniërs. Naast de presentaties van de Iraniërs, gaven de voorzitters van de PMC Water en Groen en de PMC Water en de Keten presentaties over de Nederlandse kennis en expertise rond deze thema's. Aan de hand van looproutes werden de Iraniërs verwezen naar de Aqua Nederland-leden.

International Aquatech Innovation Award (IAIA)

Voor de vierde maal werd tijdens de Aquatech de International Aquatech Innovation Award (IAIA) uitgereikt. Deze prijs is bestemd voor het meest innovatieve product of de meest vernieuwende dienst, gepresenteerd op Aquatech 2004. Ruim 55 exposanten van Aquatech 2004 hebben een product of dienst ingezonden om mee te dingen naar de award. Alle nominaties werden beoordeeld door een deskundige vakjury, waarvan namens Aqua Nederland de heer P.W. Hatenboer (Hatenboer-Water b.v.) voorzitter was. In 2004 werd de IAIA-innovatieprijs gewonnen door TriSep Corporation met het product Spirasep, namelijk een spiraalvormige membraan.

HANDELSMISSIE IRAN

In de periode van **27 tot en met 30 november 2004** werd door een kleine delegatie van Aqua Nederland-leden een tegenbezoek gebracht aan Iran. Er werden bezoeken gebracht aan diverse autoriteiten op watergebied. Tevens had de Nederlandse ambassade een matchmaking programma verzorgd. Hierdoor konden goede contacten worden gelegd tussen het Nederlandse bedrijfsleven en de Iraanse overheden en bedrijfsleven.

BESTUUR

De bestuurssamenstelling aan het einde van het verslagjaar was als volgt:

De heer A.H.J. Welkers	-	Voorzitter
De heer H.W.M. van Dongen	-	Vice-voorzitter
De heer A.P van der Vegt	-	Penningmeester

De heer P. Dencher	-	Bestuurslid en Werkgroepcoördinator
De heer R.W.H. Braams	-	Bestuurslid
De heer G. Onderdelinden	-	Bestuurslid
De heer A.M. van Remmen	-	Bestuurslid
De heer C.M. Thomasson	-	Bestuurslid

Het bestuur heeft in 2004 vergaderd op 15 januari (eerst afzonderlijk en daarna gezamenlijk met de werkgroepvoorzitters), 30 maart, 3 juni, 14 september en 10 november.

SECRETARIAATSVOERING

De secretariaatsvoering is in 2004 verzorgd door de Vereniging FME-CWM in Zoetermeer. Het team werd gevormd door Trudi van Spankeren (sectormanager) en Caroline van den Bos (secretaresse).

NIEUWSBRIEF

Zoals gebruikelijk heeft Aqua Nederland het afgelopen jaar 4 nieuwsbrieven uitgegeven, te weten in maart, juni, september en december.

LEDENMUTATIES

Op 1 januari 2004 had de vereniging 49 leden.

Als nieuwe leden werden in 2004 verwelkomd (op volgorde van binnenkomst):

- Messer B.V.
- Uvidis B.V.
- A.H.J. Welkers B.V.
- Melspring International B.V.

Een 2-tal leden heeft het Aqua Nederland-lidmaatschap beëindigd, te weten Vos B.V. en HydroScope B.V.

Op 31 december 2004 bedroeg het aantal leden 51.

Onderstaand volgt een overzicht.

3M Filtrete B.V.
Akzo Nobel
Aldos B.V.
Altena Group
Aqua Business Communications
Aquacare Europe B.V.
Aquador B.V.
Ashland Nederland B.V., Drew Industrial Division
Berson UV-techniek B.V.

BioLab Water Additives
Blygold Nederland B.V.
Technisch Bureau W.M. Bruine de Bruin B.V.
Christ Holland B.V.
DHV Water B.V.
Duijvelaar Pompen B.V.
Ecolab B.V.
e-Water Group B.V.
FERNOX Alpha-Fry Technologies B.V.
GE Water & Process Technologies
Grontmij Water & Reststoffen B.V.
Grundfos Nederland B.V.
Hatenboer-Water b.v.
Hellebrekers Technieken
Holland Novochem B.V.
N.V. Hydron Zuid-Holland
Internatio B.V.
Kalsbeek B.V.
Krohne Nederland B.V.
Lubron Waterbehandeling B.V.
Melspring International B.V.
Messer B.V.
Nalco Netherlands B.V.
Nestlé Waters Powwow
NORIT Membrane Technology B.V.
Omegam-Water B.V.
ProMinent Verder B.V.
Pro Water B.V.
Van Remmen UV Techniek
Rohm and Haas France S.A.S.
Rossmark Waterbehandeling b.v.
Royal Haskoning
Spirotech B.V.
Tauf B.V.
TNO Milieu, Energie en Procesinnovatie (TNO-MEP)
TWMS B.V.
Uvidis B.V.
VolkerWessels Water
Wedeco B.V. Water Technology
A.H.J. Welkers B.V.
Van Wijk & Boerma - Verder
Zenon B.V.

WERKGROEPEN

In 2004 waren de volgende werkgroepen actief: Milieu, PR, Zwembadwater, Legionella en Hergebruik Water. Medio juni werd de Werkgroep Normen voor apparatenbouwers opgericht.

Een aantal Aqua Nederland-werkgroepen maken onderscheid tussen actieve en papieren werkgroepleden. In onderstaand overzicht zijn alle werkgroepleden opgenomen.

Milieu

H.F. Brinkhoff (vz) tot 30/6
mw. S.P. Baars (vz a.i.)
H.S. Buijtenhek

PR

W. Buijs (vz)
J.J.M. Appelman
H.W.M. van Dongen

Zwembadwater

A. Ek (vz)
J.W. Assink
A. Bos

J.M.W.M. Gosens
C. Hogan
mw. S.J.J. Haverkamp
R. Leyman
mw. L. Mertens
G. Onderdelinden
P.P. van der Pijl
E.J. van de Plassche

F.P.J. Durieux
R. Onland
P.A. van 't Sant
mw. G.M. van Spankeren
C.M. Thomasson
mw. I. de Zeeuw

P. Dencher
F. Godfriedt
M.G.A. Keuten
A.M. van Remmen
P.A. van 't Sant
J. van der Westen

Legionella

T.W.N. Bieze (vz)
R.W.H. Braams
F. Daniëls
R. Dakkus
H.W.C.M. van Gool
R.P. Hundeshagen
L. Huysmans
mw. R.G. Kalsbeek
M.G.A. Keuten
E. Leiting
M. de Meer
W. Plazier
A.M. van Remmen
J.N.P. Schoon
F. Staps
M.C.W.G. van der Wielen
R. de Winter

Hergebruik Water

C.W. Aeijselts Averink
J.J.M. Appelman
M. Betzold
T.W.N. Bieze
R.W.H. Braams
H. van Daltsen
F. Daniëls
F.P.J. Durieux
A. Giesen
M.G.A. Keuten
A.M. van Remmen
G.F. Savenije
W.G.J.M. van Tongeren
M.P. Winters

Normen

P. Dencher (vz)
C.W. Aeijselts Averink
F. Daniëls
J. Korver
G.J.H. Pistora
A.M. van Remmen
J.I.H. Timmerman
C.M. Thomasson
A.P. van der Vegt
R. de Winter

VERSLAG VAN DE WERKGROEPEN

Werkgroep PR

De Werkgroep PR heeft in het jaar 2004 viermaal vergaderd, te weten op 15 januari, 4 maart, 4 mei en 16 december.

De werkgroep heeft zich in het verslagjaar met name gericht op:

- het zo actueel en aantrekkelijk mogelijk maken van de Aqua Nederland-website
- Aquatech 2004
- profilering van Aqua Nederland in de markt, teneinde Aqua Nederland zo goed mogelijk voor het voetlicht te brengen en zoveel mogelijk publiciteit te genereren
- 'Aqua Nederland in bedrijf' bijeenkomsten
- medeorganiseren van Water Quality Europe 2004.

Willem Buijs

Voorzitter Werkgroep PR

Werkgroep Milieu

De Werkgroep Milieu bestond eind 2004 uit 3 leden en 2 agendaleden. De werkgroep vergaderde in het verslagjaar driemaal, namelijk op 10 februari, op 8 juni en op 15 november.

Onderstaand volgen de belangrijkste aandachtspunten.

1. Samenstelling Werkgroep Milieu, vertrek 3 werkgroepleden!

Herman Brinkhoff, zijn vervanger Joost Gosens en Raf Leyman zullen geen deel meer uitmaken van de Werkgroep Milieu. Hierdoor zijn er nog 3 leden over. Om het voortbestaan van de Werkgroep Milieu te garanderen, wordt gezocht naar nieuwe leden. Wie komen de werkgroep versterken?

2. De Europese BPD, 'Biocidal Product Directive 98/8/EG'

a. **Platform Biociden**

Aanpak herschrijven nieuwe Bestrijdingsmiddelenwet (Q1-Q2 2005), extra financiële bijdragen Aqua Nederland en Aqua Nederland-leden.

Het Platform Biociden voert hier een sterke lobby om samen aan tafel te kunnen zitten met de auteurs van de nieuwe Bestrijdingsmiddelenwet. Op die manier wil men garanderen dat het gedeelte 'biociden' een apart, duidelijk onderdeel van de wet gaat uitmaken. Input van Aqua Nederland is zeker vereist, omdat dit nu onze enige kans is om alle knelpunten te verhelpen, waarmee onze leden de laatste jaren werden geconfronteerd; bijvoorbeeld het niet meer verkrijgen van toelatingen voor nieuw ingediende dossiers of uitbreidingen op bestaande toelatingen.

b. **Opvolging Europese wetgeving (Biocidal Product Directive)**

• Implementatie in Nederland

CTB-Heretikettering van biociden en vergelijking met Europese classificatie volgens 1999/45/EC. Alle toelatinghouders ontvangen (gefaseerd) de besluiten met nieuwe etikettering.

• Op EU-niveau

Inmiddels is er weer een aantal actieve stoffen van Annex I teruggetrokken, vooral in PT 8 (Houtconserveringsmiddelen) en PT 14 (Rodenticiden). Hierdoor zijn er

minder dan 380 stoffen over. De verwachting is dat er nog veel meer (100) zullen volgen.

CEFIC heeft 1 case uitgevoerd om te onderzoeken hoe de dossiergegevens kunnen worden beschermd. De verplichting om dossiergegevens te delen, zet de deur open voor de zgn. 'free-riders'. Echter, er zijn 5 cases in een hearing aan het Europese Hof voorgelegd en deze zijn allen afgewezen. De vraag is nu, wie gaat zijn nek uitsteken en welke producenten gaan delen voor welke actieve stoffen.

3. 'ABM (Algemene Beoordelingsmethodiek) Stoffen en Preparaten in het kader van de Wvo'

Weinig nieuws, behalve publicatie van Circulaire benodigde gegevens van chemische stoffen voor WVO-vergunning. Dit geeft de waterschappen een wettelijke basis voor het opvragen van informatie. Men zou een 7A-pakket (REACH) kunnen eisen. Binnen het IPO is overeengekomen dat ze dat niet gaan eisen, en dat men kan volstaan met de gegevens op het MSDS van een stof of preparaat. Mogelijk gaat men in revisieaanvragen eisen dat er moet worden gezocht naar minder schadelijke alternatieven. Echter, die zijn er niet altijd.

TEB (Totaal Effluent Beoordeling)

Er is weinig nieuws rondom TEB. Reden hiervoor is het opheffen van het CIW. De werkgroepen gaan onder een andere paraplu verder en hebben vertraging opgelopen.

4. IPPC BAT Cooling

In het kader van de Europese IPPC-richtlijn BAT Industrial Cooling is door de heer A.J. van Pelt een Novem-onderzoek uitgevoerd naar diverse koelsystemen (projectnr. 304303/0080). Een exemplaar is aan de leden van de werkgroep uitgereikt.

De Europese Commissie hoopt handvatten aan te reiken voor de meest effectieve vorm van koeling. In Nederland implementatie: Novem aangewezen instantie. Zij hebben het onderzoek uitbesteed aan NCC.

Uit het onderzoek is gebleken dat er in elk koelsysteem verbeteringen aan te brengen zijn. Novem moet met dit onderzoek naar Den Haag om 'industriebreed' de aandacht te vragen. Wanneer er bij 6 koelsystemen wat te verbeteren is en men extrapoleert de bevindingen naar geheel Nederland, dan kunnen er enige miljoenen euro's worden bespaard. Den Haag kan door middel van campagnes, richtlijnen en maatregelen hieraan een positieve impuls geven. Niet dwingend, maar voor bijvoorbeeld nieuwe installaties moet in de vergunning worden aangetoond dat naar BAT is gekeken. Komt verder op de agenda.

5. REACH – het nieuwe Europese Stoffenbeleid

• **Nieuwe Preparatenrichtlijn 1999/45/EG**

Is in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd door middel van wijzigingen in het Besluit verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen en preparaten en de Nadere regels verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen.

• **REACH**

Er loopt nu een pilot-trial om de opzet en werkbaarheid van REACH te testen. Er zijn redelijk wat aanmeldingen bij CEFIC/VNCI binnengekomen. Er wordt een selectie gemaakt van HV-stoffen tot kleine stoffen met weinig data. Er moeten 5 à 6 cases komen. CEFIC en VNCI werken samen met KPMG. Tevens is er afstemming om duplicering van onderzoek te voorkomen. SASOL-Servo en Akzo zijn twee van de geselecteerde bedrijven die aan de trial mee gaan doen.

• **Globally Harmonised System (GHS)**

Van kracht in 2008.

6. De Werkgroep Milieu verwacht in 2005 tweemaal bij elkaar te komen. De werkgroep staat open voor suggesties van Aqua Nederland-leden om onderwerpen op milieugebied te behandelen en de gezamenlijke belangen van de leden te behartigen

Saskia Baars

Voorzitter a.i. Werkgroep Milieu

Werkgroep Zwembadwater

De Werkgroep Zwembadwater bestaat momenteel uit 8 leden en 1 agendalid en heeft in 2004 slechts 2 keer vergaderd en wel op 19 februari en 27 mei. Iedereen heeft last van een overvolle agenda, zodat de in het najaar geplande vergadering moest worden geannuleerd.

Op 19 februari was de werkgroep te gast bij TNO-MEP in Apeldoorn. Tijdens deze vergadering was de heer ir. Hans van Wolferen van TNO-MEP aanwezig om met ons van gedachten te wisselen over de verschillende waterbehandelingstechnieken. In de eerste plaats betrof dat het legionellaprobleem in zwembaden.

Het ministerie van VROM heeft opdracht gegeven apart voor zwembadwater een modelbeheersplan legionellapreventie op te stellen. De opdracht is neergelegd bij C-Mark (onderdeel van Vitens). Twee leden van onze werkgroep zijn gevraagd input te geven aan dit modelbeheersplan. In nauw overleg met de Werkgroep Legionella is besloten dit verzoek positief te beantwoorden.

Tijdens de vergadering is verder uitgebreid stilgestaan bij allerlei alternatieve technieken voor waterbehandeling, zoals UV en filtratie, anodische systemen en een nieuw apparaat op de markt 'Vortex'. Dit laatste apparaat is onlangs geïntroduceerd in eerste instantie voor de behandeling van koelwater. Met het Vortex-apparaat worden bacteriën door middel van hydrodynamische cavitatie geneutraliseerd en vernietigd.

In de vergadering van 27 mei werden de resultaten gepresenteerd van een zwembadonderzoek, dat door 3 leden van de werkgroep gezamenlijk is uitgevoerd. Deze presentatie werd verzorgd door de heer ir. Aart van Eekelen van Akzo Nobel Base Chemicals. Het onderzoek "Verbeteren van zwembadwater door het toepassen van een UV-unit in combinatie met natriumhypochloriet" is eerst op laboratoriumschaal uitgevoerd met een lagedruk UV-lamp en bij een golflengte van 254 nm (UV-C licht), om daarna definitief in een zwembad te worden uitgevoerd. UV-licht heeft een biociden en ziektekiemen afdodend effect en bezit daarnaast voldoende energie om oxidatie te bevorderen. Natriumhypochloriet wordt met UV-licht omgezet in zeer reactieve radicalen. Deze radicalen zetten vervolgens componenten, zoals gebonden beschikbaar chloor, versneld om in niet schadelijke componenten als nitraat en stikstof.

De werkgroep is er helaas niet aan toegekomen om het onderwerp "Zwembad van de toekomst" te behandelen. Dit blijft dus een interessant onderwerp voor 2005.

Aart Ek

Voorzitter Werkgroep Zwembadwater

Werkgroep Hergebruik Water

De werkgroep heeft in 2004 vijf maal vergaderd, te weten op 15 januari, 11 maart, 3 juni, 31 augustus en 30 november.

Op een drietal gelegenheden heeft de werkgroep zich gepresenteerd middels een voordracht:

- Op 27 april 2004 heeft Andreas Giesen tijdens het Technotrans symposium in het Nederlands Watermuseum te Arnhem een voordracht gehouden "Waterhergebruik in de industrie".
- Op de ontbijtsessie tijdens de Aquatech op 29 september 2004, heeft Frans Durieux een presentatie gegeven met als thema "Hergebruik water in de industrie".

- Op het Water Quality Europe symposium op 10 november 2004 te Zeist, heeft Andreas Giesen o.a. namens de werkgroep een voordracht gehouden, getiteld "Kansen voor hergebruik van water in de industrie". Aandachtspunten in deze voordracht waren de mondiale trends in waterhergebruik en hoe waterhergebruik past in het industriële watermanagement. Tevens is nadrukkelijk gewezen op de reeds vele praktijkvoorbeelden van waterhergebruik: er wordt veel water hergebruikt, maar weten brancheleden wat de mogelijkheden zijn?

In 2003 is het streven gesteld om in 2004 een symposium te organiseren rond het thema hergebruik van water in de industrie. Dit is wat kort dag gebleken. De werkgroep is nu voornemens om in het najaar van 2005 het symposium te organiseren. Inhoudelijk is er een drietal aandachtsgebieden: technologie, wetgeving/beleid en referenties. De voornaamste doelgroep is eindgebruikers in de (voedingsmiddelen)industrie. Doelstelling is het symposium een 'laagdrempelig' karakter te geven, o.a. door de kosten zo laag mogelijk houden (streven is kostenneutraal voor Aqua Nederland) en herkenbaarheid voor de doelgroep te maximaliseren (niet trachten zoveel mogelijk branches binnen te krijgen, maar concreet op de voedingsmiddelenindustrie richten).

Tenslotte is een belangrijke doelstelling van de werkgroep om de discussie met 'Stakeholders' aan te gaan: wat is mogelijk binnen de wettelijk bepalingen en wat zijn motieven waarom geen water wordt hergebruikt? Een inventarisatie van de verschillende industrieën leert dat met name de voedingsmiddelenindustrie wetgevoelig is. In overige branches speelt het kostenaspect een belangrijke rol of geeft de publieke opinie veel weerstand (bijv. hergebruik afvalwater in drankenindustrie).

Hierop volgend is contact opgenomen met onder meer VAVI (Vereniging voor de Aardappelverwerkende Industrie), Frugi Venta (Groenten en Fruit Handelsplatform Nederland), NFI (Vereniging Nederlandse Frisdrankenindustrie) en VIGEF (Vereniging van de Nederlandse Groenten- en Fruitverwerkende Industrie). Frugi Venta en Vigef hebben aangegeven geïnteresseerd te zijn om hierover te praten.

Eind 2004 bestaat de Werkgroep Hergebruik Water uit de volgende leden:

- Andreas Giesen (DHV Water B.V.)
- Marc Winters (Christ Holland B.V.)
- Carel Aeijelts Averink (Hatenboer-Water b.v.)
- Harry van Dalftsen (Norit Membrane Technology B.V.)
- Jan Appelman (Royal Haskoning)
- Willy van Tongeren (TNO-MEP)
- George Savenije (Wedeco B.V. Water Technology)
- Frans Durieux (Zenon B.V.)

Per eind 2004 zijn de papieren leden (alleen bedrijfsnaam weergegeven):

Berson UV-techniek B.V.
Hellebrekers Technieken
Lubron Waterbehandeling B.V.
ProMinent Verder B.V.
Van Remmen UV Techniek
TWMS B.V.

Carel Aeijelts Averink
Werkgroep Hergebruik Water

Werkgroep Legionella

Aqua Nederland is een bron van kennis als het gaat om Legionellapreventie en -beheer. Een groot aantal bedrijven binnen de vakvereniging is hiermee actief in de markt. Het onderwerp komt bij veel aangesloten bedrijven als vanzelfsprekend op tafel als zij met klanten in gesprek zijn over koelwater, drinkwater, zwembadwater of proceswater.

Dat het Legionella-onderwerp op wettelijk niveau wordt gedekt door maar liefst drie ministeries, komt voor vakgenoten dan ook als onnatuurlijk over, omdat zij dit als één onderwerp zien.

De Werkgroep Legionella heeft in 2004 2x vergaderd, te weten op 23 juni en op 25 november. De frequentie is ten opzichte van voorgaande jaren afgenomen. Dit is mede ingegeven door het feit dat veel wettelijke kaders na Bovenkarspel (1999) inmiddels duidelijke contouren hebben gekregen, of zelfs geheel zijn uitgekristalliseerd.

De Werkgroep Legionella is in 2004 actief vertegenwoordigd geweest in:

- Begeleidingscommissie Onderzoek Alternatieve Technieken (TWMS);
- College van deskundigen Fysische Alternatieve Technieken (Uvidis);
- ISSO Werkgroep Koelwater (Aquacare Europe);
- Communicatie Platform Legionella (DHV Water);
- Meeleesgroep AI-32 SZW (Nalco).

In 2004 is er een aantal belangrijke gelegenheden geweest, dat mede in het kader van het Nederlandse voorzitterschap van de EU is georganiseerd:

- 5^e Nationale Legionellacongres van Euroforum d.d. 20 februari 2004, zitting in discussiepanel (Nalco);
- NCC-discussieavond over conceptwetgeving inzake Legionella in koelwater, voorjaar 2004, voorzitter (Nalco);
- 6^e Nationale Legionellacongres van Euroforum d.d. 16 september 2004, presentatie (TWMS);
- 1^e Europese Legionellacongres tijdens Aquatech op 27 en 28 september 2004 in de RAI, dagvoorzitter (TWMS).

In alle bovenstaande events heeft de werkgroep ook een bijdrage geleverd aan het opstellen van het programma.

Een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst is de (her)definitie van de belangrijkste aandachtspunten, waaraan de werkgroep het komende jaren wil gaan werken. Nieuwe Aqua Nederland-leden en bestaande leden zijn beide van harte uitgenodigd om mede richting te geven aan de onderwerpen, het ambitieniveau, alsmede de invulling van de agenda.

Tammo Bieze

Voorzitter Werkgroep Legionella

Werkgroep Normen voor Apparatenbouwers

De oprichtingsvergadering van de Werkgroep Normen heeft plaatsgevonden op 28 oktober 2004, bij Christ Holland B.V. te Zoeterwoude.

De actieve deelnemers tot nu toe zijn

- Technisch Bureau W.M. Bruine de Bruin B.V.
- Christ Holland B.V.
- Duijvelaar Pompen B.V.
- Lubron Waterbehandeling B.V.

- Van Remmen UV Techniek

Tijdens de eerste vergadering werd de doelstelling van de werkgroep als volgt geformuleerd: *een inventarisatie maken van welke normen er zijn voor apparatenbouwers in Nederland en deze inventarisatie ter beschikking stellen aan de Aqua Nederland-leden.*

Peter Dencher

Voorzitter Werkgroep Normen voor apparatenbouwers

Commissies/organisaties waarin een vertegenwoordiger (mede) namens Aqua Nederland zitting heeft.

Normcommissie Drinkwatervoorziening CEN-TC 164

Vanuit Nederland en de Europese Unie worden bilateraal standaarden op het gebied van drinkwatervoorziening in overeenstemming met de markteisen voorgesteld en uitgewerkt in de verschillende werkgroepen. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de verwijdering van technische barrières voor vrijhandel in het toepassingsgebied 'water' binnen de Europese Unie.

De vergaderingen van de Nederlandse overkoepelende organisatie CEN-TC 164 worden in april en oktober gehouden. Via deze vergadering worden de voorstellen van de nationale werkgroepen getoetst en voorgedragen aan de Europese algemene vergadering van CEN-TC 164. Daarnaast worden voorstellen vanuit de Europese algemene vergadering van CEN-TC 164 geagendeerd en doorverwezen naar de respectievelijke nationale werkgroepen.

Kiwa en NNI voeren het voorzitterschap en het secretariaat.

College van Deskundigen en Commissie voor Kwaliteitseisen van Waterleidingartikelen (CKW)
--

Deze commissie staat onder leiding van Kiwa en adviseert en corrigeert 'Ontwerp Beoordelingsrichtlijnen'. De Beoordelingsrichtlijn wordt ter kennisname gepubliceerd in het blad H₂O, waarbij een kritiekperiode van zes weken in acht wordt genomen. De nieuwe accreditatienormen (EN-45000 serie) en productcertificatie worden in de bijeenkomsten van april en oktober behandeld. Deze commissie, ook wel genoemd College van Deskundigen, is bevoegd bindend advies uit te brengen over door Kiwa te hanteren beoordelingsrichtlijnen en systeemeisen.

Peter Dencher

Bestuurslid Aqua Nederland